

Skaitymas yra veikla, kuria daugybė pasaulio žmonių mėgaujasi kasdien. Jie jungiasi į bendruomenes, dalinasi įspūdžiais socialiniuose tinkluose bei tarptautinėje skaitytojų svetainėje „Goodreads“.

Tačiau yra ir tokių žmonių, kurie skaityti tiesiog nemėgsta. Gali būti, kad tai jūs. Ir nieko čia blogo. Jei nematote jokio žavesio knygose, nesijauskite blogai. Jūs nesate vienišas. Pavyzdžiui, statistika teigia, kad ketvirtadalis Jungtinių Amerikos Valstijų gyventojų pernai neperskaitė nė vienos knygos.

Visgi gyvenime būna stebuklų. Kartais išaušta ta diena, kai iki šiol dideliu lanku knygas apėję žmonės ima ir užsimano skaityti. Vieni nori pagilinti žinias, kitiems pasidarė tiesiog smalsu. Juk skaitytojai sako, kad knygos yra pilnos įdomiausių istorijų, magijos bei nuotykių!

Noras skaityti atsirado, o pradėti baugu? Nežinote, kas jums patinka?

Interneto knygyno Patogupirkti.lt atstovai, norėdami išsklaidyti pradedančiojo skaitytojo baimes, parengė keletą patarimų. Tik įspėjame nežiūrėti į juos labai rimtai. Tegul tai bus postūmis.

• **Prašykite rekomendacijų!**

Jau pasakėte sau, kad skaitysite, liko tik išsirinkti knygą. Tačiau tai nėra lengva. Juk naršyklės lange atverstas internetinis knygynas mirga marga tūkstančiais knygų viršelių. Pasiūla beveik begalinė ir nesunku suprasti, kad greitai surasti patinkančią knygą gali tapti iššūkiu. Štai, kodėl jums reikia rasti asmenį, kuris galėtų rekomenduoti gerą skaitinį!

Tinkama rekomendacija gali atverti didžiulį galimybių ir įžvalgų pasaulį. Tačiau labai svarbu suprasti, kieno prašyti patarimų. Juk neklausite kolegos, kuris ir pats jau penkmetį neperskaitė nė vienos knygos.

Patarimas paprastas. Pagalvokite apie visus savo draugus ir išsirinkite tokį, kuris jus gerai pažįsta ir mėgsta skaityti. O tada paprašykite rekomendacijos. Papasakokite bičiuliui apie filmus, kuriuos jums patinka žiūrėti, apie jums rūpimas problemas ar temas bei kitus būdus, kuriais mėgstate atsipalaiduoti.

Jei draugas žino, kad esate tikras gamtos mylėtojas, gali būti, kad išgirsite pasiūlymą perskaityti Delia Owens bestselerį „Ten, kur gieda vėžiai“. Bėgiojate? Vienas populiariausių pasaulyje autorių ir užkietėjęs bėgikas Haruki Murakami parašė filosofinę knygą „Ką aš

kalbu, kai kalbu apie bėgimą“, kurioje dalinasi savo patirtimi. Galite valandų valandas ežere mirkyti meškere? Tikėtina, jums patiks filosofinis veikalas „Apie ungurius ir žmones. Mįslingiausios pasaulio žuvies istorija“.

Gali būti ir taip, kad skaitančių draugų neturite. Todėl visada galite pasitarti bibliotekininku ar kreiptis į knygų tinklaraštininkus. Daugelis noriai ir draugiškai konsultuoja savo skaitytojus.

- **Išbandykite skirtingus knygų žanrus!**

Biografijos, istoriniai ir nuotykių romanai, fantastika, mokslo populiarinimo knygos, komiksai, meilės istorijos, saviugda, detektyvai ir trileriai... Tik rinkis! Jums teks atrasti patinkantį žanrą.

Daugelis žmonių mėgsta sakyti, kad jiems patinka klasika, tačiau tai nebūtinai reiškia, kad šis žanras tinkamas ir jums. Nieko blogo mėgti įvairias knygas, neuždarykite savęs į rėmus. Jūs negalite žinoti ar tikrai nepatinka saviugdos knygos, jei nebandėte bent vienos paskaitinėti. Leiskite sau tyrinėti platųjį leidybos pasaulį!

Beje, knygynai savo lentynas, dažniausiai, skirsto pagal žanrus. Interneto knygynas Patogupirkti.lt rekomenduoja pasidairyti po populiariausias kiekvienos srities knygas – jos ne veltui užkopia į pardavimų viršūnes.

- **Ieškokite įtraukiančių istorijų!**

Yra toks angliškas terminas „page-turner“. Jis apibūdina tokias knygas, kurių nepaleisite iš rankų, kol neužversite paskutinio puslapio. Šalutinis poveikis: pamirši reikalai ir bemiegės naktys.

Tokios knygos ypač tinka tiems, kuriems sunku sukaupti dėmesį. Suraskite kūrinių su trumpais skyriais. Pavyzdžiui, tokios yra detektyvų autoriaus Chris Carter knygos. Šis rašytojas yra įtampos kūrimo meistras ir kiekvieną skyrių pabaigia taip, kad nori nenori verti puslapius toliau.

Trumpi skyriai nereiškia, kad knyga prasta, tai tereiškia, kad autorius moka išlaikyti dėmesį.

Detektyvai ir trileriai apskritai yra tas žanras, kuriame retai tenka susidurti su nuoboduliu.

Keli detektyvų rašytojų vardai tinkami skaitymo naujokų atradimams: Jo Nesbo, Lars Kepler, John Grisham, Peter James, Harlan Coben, Tess Gerritsen, Stefan Ahnhem.

- **Prisiminkite, kad nebūsite egzaminuojamas**

Žinome, kad yra žmonių, kurie kadaise pradėjo nekęsti skaitymo. Tai greičiausiai nutiko mokykloje, kur teko skaityti tik tam, kad išlaikytume egzaminus ir ryšio su knygomis taip ir neatradome.

Tačiau šiandien už perskaitytas knygas atsiskaityti nebereikia! Jei tik bandote išsiaiškinti, kas jums patinka, atminti, kad tai nėra testas. Jei neprilips tam tikros rūšies knyga – viskas gerai!

Skaitymas nėra varžybos. Jei patinka vienos rūšies knygos, dar nereiškia, kad esate geresnis ar blogesnis nei kažkas kitas. Vieša paslaptis, bet iš tikrųjų nemažai žmonių meluoja apie klasikinės knygas. Apklausos teigia, kad net 65% žmonių tvirtina, kad skaitė „svarbią“ knygą, kai to iš tiesų nedarė.

Skaitykite tekstus, kurie jums atrodo įdomūs ir malonūs. Niekada dėl to nesijauskite blogai, nesiteisinkite ir neatsiskaitinėkite kitiems. Tokie populiarūs rašytojai kaip John Grisham ir James Patterson gal ir nėra taip įvertinti, kaip klasikas Charles Dickens, tačiau jų darbai teikia malonumą daugybei žmonių.

- **Nebijokite knygų paaugliams ir jaunimui**

Pasaulyje ypač populiarūs jaunimo romanai, angliškai vadinami „Young Adult“ (YA) knygomis. Šie leidiniai paprastai skirti 12-18 metų amžiaus žmonėms, tačiau nėra jokių priežasčių, kodėl jais negalėtų mėgautis visi kiti. Neabejoju, kad matėte filmą „Bado žaidynės“, o juk knyga dar įdomesnė!

Jaunimo literatūra pritaikyta jaunesniems skaitytojams, tačiau dažnai nagrinėja itin sudėtingas pasaulio ir asmenybės virsmo, moralės, vertybių problemas. Šios knygos plonesnės, greitesnės, jose daugiau veiksmo ir, aš tikiu, kad jaunimo knygos puikiai tinka skaitytojo karjeros pradžiai. Ir tikrai nesvarbu, kiek jums metų.

- **Išbandykite įvairius knygų formatus ir kitus tekstus**

Sunku susikaupti? Verčiate puslapį po puslapio, bet mintys blaškosi kitur? Dar nenurašykite knygų ir tiesiog išmėginkite kitas jų formas. Gal jums patiks audio knygos, o jei reikia nereikia naršote telefone ar planšetiniame kompiuteryje, tai laiką išnaudokite persijungdami į elektroninę knygą tame pačiame įrenginyje.

Jei vis dar baugu čiupti knygą, pamėginkite ir kitokius tekstus, pavyzdžiui, ilgus straipsnius

žurnaluose. Įtraukė? Sudomino? Tada įsivaizduokite, kad knygose viskas panašu tik dar daugiau malonumo.

- **Išnaudokite nuobodulį**

Žinome, kad daug ši tekstą skaitančių žmonių teigia, kad visiškai neturi laiko. Tačiau tiesa ta, kad kiekvieno iš mūsų dienoje yra pilna baltų dėmių, kur galime įterpti vieną kitą knygos eilutę.

Kasdienės kelionės į darbą ir atgal (čia galite klausytis audioknygų), laukimas gydytojo priimamajame, laukimas, kol jūsų vaikai baigs futbolo treniruotes – tai yra galimybės paskaityti!

- **Perskaitykite knygą, pagal kurią pastatytas filmas ar serialas**

Kodėl šis patarimas geras? Jau žinote, kad jums patinka istorija, personažai ir aplinka. Taip pat kiekvienas knygų mylėtojas patvirtins, kad knygos neretai pranoksta filmus. Paprastai tekste yra daugiau detalių ir informacijos, kurios ekranizacijose praleidžiamos dėl laiko stokos.

Bijote susigadinti skaitymo malonumą, nes jau žinote istorijos pabaigą? Pasiruoškite nustebti! Pavyzdžiui, populiarios autorės Jody Picoult romano „Mano sesers globėjas“ ekranizacija baigiasi visiškai kitaip, nei knyga. Vistiek neramu? Na, bent jau turite atskaitos tašką ir žinote, ko ieškoti. Jei patiko „Bado žaidynės“, knygų lentynose dairytės paaugliams skirtų distopijų. Jei mėgavotės „Puikybe ir Prietariais“, čiupkite jausmų klasikos romanus.

- **Pradėjote skaityti? Neskubėkite!**

Skaitymo naujokams rekomenduojame neskubėti. Jums nereikia lenktyniauti su knygų blogeriais ar daugybę metų skaitančiais draugais. Išmokite mėgautis savo pasirinktu tekstu.

Skaitymą galima palyginti su mėgėjišku sportu. Prisiminkite situacijas, kai žadėjote sportuoti, prisipirko inventoriaus, o tada pirmą dieną taip pertempėte raumenis, kad ilgai į sporto salės pusę net žiūrėti nesinorėjo. Su knygomis tas pats! Persiskaitymas yra visiškai realus dalykas.

- **Nebijokite mesti nepatikusios knygos**

Knygų graužikai, kurie savo išpūdžiais dalijasi internete, turi įvairių sutrumpinimų. Pvz., TBR reiškia to be read arba reikia būtinai perskaityti, CR reiškia currently reading, arba

dabar skaitoma knyga. Vienas iš populiariausių sutrumpinimų yra DNF, kas reiškia did not finish arba tiesiog nebaigiau skaityti. Patikėkite, jei knyga nelimpa net užkietėjusiems skaitytojams, tai nieko baisaus, kad nepatinka ir jums. Be to, prisiminkite ketvirtą patarimą – už ją nereikia atsiskaityti.

Privaloma literatūra mokykloje į suaugusiųjų gyvenimą perkėlė kaltės jausmą. Mes galvojame, kad jei jau pradėjome, tai būtinai turime ir baigti. Bet ar tikrai visada baigiate neskanų patiekalą, kai ant stalo garuoja bent keli kiti gundantys pasirinkimai? Gyvenimas yra per trumpas tikėti, kad jums nepatinka skaitymas tik todėl, kad visą laiką teko rinktis tas knygas, kurių nekenčiate.

Visi šie patarimai yra skirti priminti, kad skaitymas yra smagi veikla. Knygos gali būti keistos, juokingos, liūdnos ir gilios. Gali priversti juoktis ir verkti, galvoti, svajoti ir jausti visas emocijas, kurias patiria žmogus. Jei skaitote šį straipsnį, vadinasi, jau esate pasiruošę skaityti. Svarbiausia – nespaukite savęs į rėmus!

